

Dene gina köcökpa te Petero ba fü wü kpara ka Yesu **1 Petero**

Masere si-ngü

Sümüna Petero, te di ta de biri kpara esüka wü *mürü tima ka Yesu ne, ba köcökpa ne meye. Gara komoko, de iri ye Silivanü ne, le ta-ngü tete me-ye gbü tima la. Petero ba köcökpa ne fü wü kpara ka Yesu agbü wü sü de iri wü Potiyü, Galatiya, Kapadokiya bete Bituniya. Wü sü la, wüh 'buru gbü tö, te nih ngbü eii enatikine, Turukiya ne. Ta gügü, gbü wü re la, wüh ngbü eii tö la, Asiya. Si-ngü te Petero ba ngü la di fü ewü ne, ah teka te wü vügü ngbü eto cinga te ewü, teka ngü ka Yesu. Fü Petero amala ngü fü ewü, de wüh rü kpekpeke. Wüh mere e ace ngü ka Yesu teka cinga la de.

Wü ngü te Petero ba gbü köcökpa ne, wüh dene.

Sapita 1:1-12 Ngü ka *küküwa te Me to fü nih, teka ngü ka Yesu

Sapita 1:13-2:10 Ngü te Me le de nih di emere,
angü ah fe nih, ao baka züka wü kpara ka-
ye

Sapita 2:11-4:19 Ngü te nih ena adi emere,
gbü wü cinga te ngbü emere nih ne

Sapita 5:1-4 Ngü teka wü *kovo gbü tima ka
Yesu

**Sapïta 5:5-14 Ngü teka wü kpara ka Yesu
'buru**

Dene mandi ka Petero fü wü kpara ka Yesu

¹ De-ra Petero, te ma di de *mürü tima ka Miri Yesu Kurisito ne, ma to mandi fü yi, wü kpara ka Me, te yi baya baka wü ganzi kpara, gbü wü gara sü gbü tö ka Asiya, gbü nzö köti ka Potiyyü, Galatiyya, Kapadokiya bete Bituniyya* ne 'buru. ² Angü Wö nih Me fe yi me-ye gügü. Fü *Nzila Wazi Me ayia afü yi tine wü kpara ka Me, teka fü yi angbü emere ngü ka Yesu *Kurisito. Angü *ngüte Yesu zürü yi eyi *nzila gbü *siti ngü ka-yi. Me ngbü de yi, de ah to gu ngü fü yi fa sü di, teka *züka maguma ye.

*Dene ngü teka küküwa te Me to fü nih, teka
ngü ka Yesu*

³ Wü di enga wüna, nih gbo nga irü Me, te di de Wö ye Yesu Kurisito ne, angü ah wu cinga nih, fü ah ayia aküwa nih gbü wü *siti ngü, te nih ngbü ta emere, afü nih ba wü di ye tete. Te di bala, nih ngbü de tadu, fü nih angbü eo jia nih 'duwa teka wü züka ngü, te Yesu ena ato fü nih te gara, agbü sü ka-ye agbü kpi kpala ne. Angü Me zükü Yesu eyi gbü kpi. Amba sidi nga kpi kanih, engu ena adu azükü nih kpah bala, fi mere badi, fü nih angbü agbü sü kaka agbü kpi. ⁴ Me reke kpah mere bi wü züka ngü eyi fü nih kpala, te ti anza kpo de. Angü agbü kpi kpala, siti ngü nda ma, cinga ma, kpi kpah ma. ⁵ Me ena angbü

* **1:1** 1:1 Wü sü la ta 'buru de nga nzö wü köti gbü tö de irü ye Turukiya ne.

eceka kpi fütanga yi me-ye gbü wazi ka-ye, angü yi to maguma yi eyi fefe na. Engu ena angbü fi bü da emere kpa te yi, zalü akoro di gbü *adu sikpi, fü ah adu aküwa yi fi mere badi.

⁶ Te di bala, ah reke fa sü, te yi ena angbü de tadu teka ngü la. Amba titine yi ngbü engbü la de cinga, teka bi wü ngü te ngbü embü yi gbü wü sikpi ne. ⁷ Ah reke fa sü te wü cinga la ngbü embü yi bala, teka ato wazi fü yi. Ah baka ngü ka se, te wüh ngbü emi kpa esa boro. Angü wüh ngbü eto se la gbü wa, fü ah ambe ambe 'duwa ba-neh-ene-la, teka de züka se-tima koro gbügbü. Amba ngü ka maguma yi ka-ye memere gbü jia Me, fa ngü ka se la ka, angü ngü ka se la ena anza anza. Amba te yi to maguma yi fanü fanü fü Me la, ngü ka-yi ti anza kpo fi de. Te di bala, Yesu Kurisito ena agbo nga yi, gbü sikpi te engu ena adu akoro, asere te-ye tete fü wü kpara 'buru te gara ne. ⁸ Ah fanü, yi wu Yesu Kurisito de jia yi nda-yi de, amba ma wu eyi kpo, gü ba, yi le engu eyi cu de maguma yi. Titine dene, yi ti awu engu de jia yi kpah la de, amba yi to maguma yi eyi fefe na, fü yi angbü de mere tadu teka ngü la. ⁹ Angü yi wu eyi kpo, gü ba, Me ena aküwa ani aküwa fi mere badi, teka te ani to maguma ani eyi fü Yesu ne.

¹⁰ Wü *mürü dofo ka Me mala ta nga *küküwa la eyi gügü, gü ba, "Me ena aküwa wü kpara kaye, teka *züka maguma ye." Fü ewü ayia afi ngü teka ngü la afa sü. Fü ewü angbü egiri da ewü, teka de ani wu si-ngü gbü ngü la. ¹¹ Amba *Nzila Wazi ka Yesu, te di ta emaguma ewü ne, ayia asere fü ewü, gü ba, Me ena atima gara kpara

te ena aküwa nih. Amba kpara la ena azü mere cïnga, fü ah akpi. Fü Me adu azükü engu gbü kpi la, de mere wazi ka-ye. Te wü mürü dofo la je ngü la, fü ewü ayia ao to wü 'buru, teka awu si-ngü la mbi mbi mbi. Anga wü ngü la ena amere te-wü baye baye? Anga neh elaye? ¹² Fü Me ayia asere ngü fü wü mürü dofo la, gü ba, ngü de te ewü ngbü emala nganga la, ah tï amere te-ye gbü wü laki ka-wü ne, nda la de. Ngü la ena amere te-ye te gara. Angü ngü ta te ewü ngbü emala nganga na la, ah ka-ye de ngü ka Yesu, te wü *mürü tima kaka ngbü kpah emala nganga na fü yi, gbü wazi ka Nzila Wazi Me ne. Ngü ka Yesu la, wü *malayïka ka Me ngbü ta kpah ele de ani wu si-ngü gbügbü na.

Dene ngü te Me le, de nih di emere zu ngü gbü jia ni

¹³ Te di bala, ah le de yi reke te-yi ngbü nzo, teka adi emere züka ngü gbü jia Me. Yi di etüka te-yi atüka, da ecï sü! Yi di eo jia yi 'buru 'buru teka *küküwa, te Me ena ato fü yi, gbü *adu sïkpï, te Yesu ena adu akoro tete, asere te-ye fü wü kpara füh kotö ne 'buru. ¹⁴ Ah le de yi di emere rïri ka Me, angü yi de wü di Me. Yi mere e adu angbü emere wü *siti ngü, te maguma yi ngbü ele, baka ta te yi ngbü emere gügü, ne de. Yi ngbü ta emere wü ngü la bala, angü yi wu ngü ka Me mbi mbi la de. ¹⁵ Amba ah le de yi ce wü siti ngü ka-yi, fü yi adu angbü *nzila, gbü wü ngü ka-yi, te yi ngbü emere, 'buru. Angü Me ï yi me-ye, de yi ngbü nzila, baka te engu di kpah nzila ne. ¹⁶ Angü ah kpah baka ngü te Me mala

gbü Ngari ye, gü ba, "Ah le de wü kpara ka-ni
ngbü nzila, angü ni ka-ni nzila."[†]

¹⁷ Yi ngbü eku gba fü Me, da ei engu, Wüba. Amba yi wu awu, gü ba, engu de kpara te ngbü eye süka wü ngü ka wü kpara 'buru mbi mbi mbi, ereke areke. Engu de kpara te ngbü efolo te-ye kperekede nda de. Te di bala, te yi la ladü ezükü füh kotö sene la, ah le de yi di ecu ngüngü, da emere riri kaka-na. ¹⁸⁻¹⁹ Angü yi wu eyi, gü ba, Yesu Kurisito küwa ani eyi, gbü töndö gele ka wü kundu ani ne. Te di bala, e ta te Yesu to, teka afa yi di, ah de neh ene? Ah ta de töndö e, baka jiase ne engu? Ah bala de! Yesu kpi cu me-ye, teka afa yi de *ngüte ye, angü ngüngüte fa wü e 'buru. Angü Yesu ka-ye baka züka *kambiliki, te keke di tete na ma, de te wüh wa teka areke ngü di, ezengba nih de wü Me ne. ²⁰ Me fe engu, o ta kü eyi gügü, teka aküwa nih, o Me mere kotö ne la de. Fü Yesu ayia akoro gbü wü adu sükpi ne, teka aküwa nih. ²¹ Teka ngü ka Yesu la, yi lala eyi gbü ngü ka Me. Yesu Kurisito to wazi la eyi fü yi, angü Me zükü engu gbü kpi, fü ah adu ato mere wazi fefe, agbü sü ka-ye agbü kpi. Te di bala, ah le de yi o jia yi te ngü ka Me, da eto maguma yi 'buru fefe na. Angü Me ti eyi aküwa yi fanü fanü.

²² Wü di enga wüna, ah le de yi di ele wü bu yi de maguma yi biringbö. Yi ti eyi amere ngü la titine bala, angü yi fü maguma yi eyi, du le zu ngü ka Yesu Kurisito. Te di bala ne, ah le fü yi

[†] **1:16** 1:16 Mü ena amaka ngü la gbü buku ka Riri ka Gele ka wü Levi 11:44-45 bete 19:2.

adi ele wü bu yi baka wü di enga ni yi. ²³ Angü Me bï yi eyi toto baka wü di ye. Tïtïne nguwa yi tïne baka nguwa wü kpara de füh kotö, de te ewü ena anza anza, ne nda de. Yi tïne eyi nguwa wü kpara ka Me, te tï anza de. Angü yi le zu ngü ka Me, te ena ato *küküwa fü yi, ne eyi de maguma yi 'buru. ²⁴ *Mürü dofo Yïsaya ba ta ngü la eyi gbü *Ngari Me, gü ba, "Wü kpara füh kotö ne 'buru, baka yi-rü, te su fa sü. Angü yi-rü la ngbü engbü mba teka sikpi cükü'daye, fü ah ayia aürü, anza 'buru. ²⁵ Amba Ngari Me tï anza nda de. Ah ena angbü ka-ye fü mere badi."[‡] Amba ngü ka Me, te wüh mala nganga na la, ah de ngü ka Yesu Kurisito, te tï anza de.

2

¹ Te di bala, wü di enga wüna, ah le de yi ce ngü ka siti maguma, fiti, mani, ngü ka maguma 'basu 'basu, kanga, bete siti ngü mündü, 'buru asidi. ² Angü Me bï yi eyi toto. Yi tïne eyi baka wü vürü jaji. Te di bala, ah le de yi o gümü ngü ka Me emaguma yi, baka wü jürü jají, te ewü ngbü eo gümü ka, ala. Teka ngü la, yi ena aga gbü ngü ka Me, fü yi amaka *küküwa te gara gbügbü na. ³ Angü ah baka ngü ta te wüh ba gbü *Ngari Me, gü ba, "Me to Ngari ye eyi fü yi baka e-mazü, te türü fa sü."*

Dene ngü te Me fe yi di, ao baka züka wü kpara ka-ye

^{‡ 1:25} 1:25 Mü ena amaka ngü la gbü Yïsaya 40:6-8. ^{*} **2:3** 2:3
Mü ena amaka ngü la gbü Ci ka wü Davidi 34:8.

4 Wü kpara de füh kotö ne, wüh le ngü ka Yesu nda-wü de. Amba Yesu ka-ye baka züka rü, te di de miri ka kambü. Baka ta te wü kpara ngbü ejii *Mere Kambü ka Me, wüh ce rü la kpo, angü wüh ceka rü la gbü jia wü baka töndö e. Amba Me fe rü la me-ye, baka züka rü, te wü bu ye ena amaka wazi, alala 'buru eküküte. Kpah bala, Me fe Miri Yesu me-ye, fü ah aza engu, ao baka züka kpara ka-ye. Te di bala, yi nü enü kpaka Yesu, fü yi alala eküküte na, **5** teka fü yi angbü kpekpeke, baka züka wü rü, te Me ena ajii kambü ka-ye di. Me ena ao yi kpah baka wü *kovo ka-ye, fü yi angbü emere tima gbü kambü kaka la. Te di bala, teka ngü ka Yesu Kurisito, *Nzila Wazi Me ena angbü eto wazi fü yi me-ye, teka fü yi adi emere tima la di mbi mbi mbi, gbü jia Me.

6-7 Wayi, yi to maguma yi eyi fü Miri Yesu. Yi wu engu kpah eyi, baka kpeke kpara te ena aküwa yi, angü Me mala eyi gbü Ngari ye, gü ba, "Ni fe züka Miri eyi, te di baka kpeke rü kambü, te ni ena ao engu memere, teka de engu mere tima ka-ni agbü Yerüsalema. Mene wü kpara, te ewü ena azoro rü la de kpa wü 'basu, wüh ena aküwa fi mere badi."† Amba teka mene wü kpara, te ewü le ngü kaka de, ngü ka-ewü ena adi gegege baka gara ngü, te wüh ba gbü Ngari Me, gü ba, "Wü gara kpara ngbü ta ejii Mere Kambü ka Me. Fü ewü amaka gara mere rü, te ewü le nda-wü de. Fü ewü ace rü la asidi. Titine rü ta te ewü ce la, Me du o tïne eyi mere kpeke rü de wazi ye, te wü bu ye na ngbü engbü 'buru

† **2:6-7** 2:6-7 Mü ena amaka ngü la gbü Yisaya 28:16.

eküküte.”[‡] ⁸ Te di bala, mene wü kpara, te ewü le engu de ne, wüh ena amaka mere cingga gbü ngü la, kpah baka gara ngü te wüh ba gbü Ngari Me gü ba, “Ambe, te wüh le ngü ka rü la de la, rü la ena atiri kaje fü mere bi wü kpara, wüh le ta de ani nzi asidi, amba wazi ewü nda ma, fü ewü ati 'buru kötö.”[§] Si-ngü de te wüh ena ati tete ne, angü wüh le aje Ngari Me nda-wü de. Me mala eyi bala.

⁹ Amba nda-yi, yi ka-yi eyi de nguwa wü kpara te Me fe me-ye. Yi kpah baka wü kovo te Me fe ewü, teka amere tima ka-ye. Yi ka-yi fanü fanü zu wü kpara ka Me. Te di bala ne, ah le de yi di egbo nga iri Me, teka fü yi adi emala nga wü kpeke ngü, te Me mere fü yi ne. Angü engu fe yi me-ye, fü ah ayia aküwa yi gbü *siti ngü, teka fü yi adi engbü gbü züka ngü kaka-na. ¹⁰ Ta gügü, yi de wü kpara ka Me nda-yi de. Amba titine Me za yi, o eyi zu wü kpara ka-ye tete fanü fanü, angü ta gügü, yi wu *züka maguma ka Me nda-yi kpah de. Amba titine Me sere züka maguma ye eyi fü yi.

Dene wü ngü te nih, wü kpara ka Yesu ena adi emere

¹¹ Wü di enga wüna, nih de wü kpara ka kotö ne nda-nih de. Nih ka-nih de wü kpara ka Yesu. Nih ngbü engbü füh kotö sene, baka wü ganzi kpara. Te di bala, ma ngbü emala fü yi kpekpeke, gü ba, yi ce ngü ka siti gümü wü ngü de füh kotö ne asidi, angü dela wü ngü te ena asiti ngü ka-yi

[‡] 2:6-7 2:6-7 Mü ena amaka ngü la gbü Ci ka wü Davidi 118:22.

[§] 2:8 2:8 Mü ena amaka ngü la gbü Yisaya 8:14.

gbü jia Me. ¹² Ah le de yi di emere fi bü wü züka ngü, angü wü kpara te ewü le ngü ka Me de ne, wüh ngbü kpah fi da eceka ngü te yi ngbü emere. Angü wüh ena angbü emala ambala'ba eküte yi, gü ba, yi de siti wü kpara. Amba, te yi ngbü ka-yi fi bü emere wü züka ngü te nga wü sikpi 'buru la, e-wu neh da, Me ena afü maguma ewü, teka fü ewü adu angbü egbo nga Me, teka wü züka ngü ka-yi, de te yi ngbü emere la.

¹³⁻¹⁴ Wü di enga wüna, ah le de yi di ecu ngü wü mere kpara, te ewü ngbü gbü nzö yi füh kotö ne 'buru. Kpah bala, ah le de yi di eje rüri kaelewü, anga te ah de mere miri, te di mürü tö, anga wü jürü ewü. Angü Me fe wü miri la, o meye, teka adi eto kuru te wü kpara, te ewü ngbü emere *siti ngü ne. Kpah bala, miri ena angbü egbo nga mene wü kpara, te ewü ngbü emere züka ngü ne. Te di bala, ah le de yi di ecu ngü wü miri, teka fü wü kpara adi egbo nga iři Miri Yesu teka ngü ka-yi la. ¹⁵ Dela ngü te Me ngbü ele, teka de yi di emere. Te yi ngbü fi bü emere züka wü ngü bala la, wü töndö kpara ti adi emala siti ngü eküte yi nda-wü de. Ngü ena anza gömö ewü 'buru. ¹⁶ Fanü fanü, yi de wü labi ka siti ngü nda-yi tine de, amba yi mere e afi, gü ba, te ah bala la, ani ti eyi amere wü siti ngü, baka te ani ngbü ele, ne de, angü yi ka-yi de wü labi ka Me. ¹⁷ Yi mere e aceka kpara kpaakpa de. Yi le wü bu yi, wü kpara ka Yesu de maguma yi 'buru, angü wüh de wü di enga ni yi. Yi to maguma yi 'buru 'buru fü Me, da ecu ngüngü. De yi di kpah ecu ngü wü miri.

Dene ngü teka wü kpara, te ewü ngbü emere tima esa

riri ka wü mere kpara ka-wü

18 Te mü de labi la, ah le de mü di ecu ngü mere kpara ka-mü, da eje riri kaka-na. Ngü ma, te engu ngbü emere mü ereke areke, anga engu ngbü emere mü esiti la, mü ena adi fi bü eje riri kaka-na. **19** Kükürü de, angü te wüh ngbü eto cinga te mü kükürü, fü mü angbü etüka te-mü gbü cinga la, teka ngü ka Me la, ngü ka-mü ena areke gbü jia Me cu afa sü. Engu ena ato mere takpa fü mü, te gara, gbü ngü la. **20** Te wüh ngbü emi mü, teka *siti ngü te mü ngbü emere la, wüh mi mü mbi, angü Me le siti ngü kpah de. Amba, te mü ngbü fi bü emere züka ngü, fü ewü angbü emi mü, fü mü angbü ka-mü fi bü etüka te-mü, angbü ka-mü de gu maguma gbü ngü la, ngü ka-mü la ena areke gbü jia Me afa sü.

21 Cinga la, ah de tima te Me to fü mü, angü Yesu Kurisito zü ta cinga teka mü, kpah bala. Te di bala, Yesu le de mü di emere wü ngü baka nda-ni, da elala gbü nga ni. **22** Miri Yesu mere ta siti ngü nda kü de. Kpah bala, engu mala ngü ka wu nda de, ah fiti kpara nda kpah de. **23** Wüh ngbü ta esoko engu, amba engu soko ewü nda de. Wüh to mere cinga tete, amba engu mere siti ngü fü ewü kpah de. Amba ah ce wü ngü ka-ye, o 'buru esaka Me, de Me kolo liya la me-ye. **24** Yesu Kurisito kpi fü *rü gbegbete, teka afa nih gbü siti wü ngü ka-nih, kpah teka de nih ce wü siti ngü ka-nih asidi. Fü nih adu angbü emere fi bü züka wü ngü, te

ena areke gbü jia Me, te nga wü sïkpï 'buru. Te di bala, cïnga ka Yesu la küwa nih eyi gbü wü siti ngü ka-nih. ²⁵ Ta te enga gina, yi ngbü baka wü kambiliki, te ewü dürü adürü agbü gü. Amba enatikine Me maka yi, za du koro di eyi kpaka Yesu, de Yesu di eceka kpi fütanga yi me-ye.

3

Dene ngü teka wü komoko de wü wara wü

¹ Teka ngü ka-yi, wü würuse, ah le de yi di kpah eje rïri ka wü watï yi. Angü, te wü watï yi le ngü ka Me de la, e-wu neh da, wüh ena adu awu züka ngü, de te yi ngbü emere la, fü ewü adu afü maguma wü, ale ngü ka Me, o yi mala ngü ka Me fü ewü la de. ² Angü wüh ena angbü ewu, gü ba, wü ngü ka-yi, te yi ngbü emere, ka-wü 'buru mbi, angü yi to maguma yi eyi fü Yesu reke areke fanü. ³⁻⁴ Te mü le areke te-mü, de ni su asu gbü jia watï ni la, mü mere e afi nga susu ka-mü la de. Ah le de mü di engbü de züka fingangü gbü nzö mü. Mü mere e ao maguma mü gbü ngü ka ma-i su-nzö mü, da efüfü de wü lara ye, gbü wü to mani de titïne, ne de. Kpah bala, mü mere e ao fingangü ka-mü, teka kpeke wü lara e ka ngürü, anga 'biri, te wüh ngbü ese de bi jiase, ne de. Yi mere e adi eto wü gara lara bongo, te wüh ngbü etükü gbü siti kaje, te ngbü esiti fingangü ka wü kpara, ne kpah de. Ah le de mü o to mü, teka adi emere züka ngü, te ena areke gbü jia Me, da engbü ziii, baka züka kpara de gu maguma ye. Angü te mü ngbü ziii kpah de gu maguma mü bala, ngü la tï angbü

kükürü de. Mü ena amaka züka ngü te gara gbügbü. ⁵ Angü ta gügü, gina wü würüse, te wüh ba ngü ka-ewü gbü *Ngari Me ne, wüh ngbü ta emere züka wü ngü bala. Fü ewü angbü eje riři ka wü watü wü. ⁶ Baka Sara,* ta te ngbü eje riři ka *Abarayama. Fü ah angbü eї engu, gü ba, "Mere kpara." Titine, yi eyi de wü di enga Sara, angü yi ngbü eyi emere züka ngü, baka te engu ngbü ta emere ne. Te di bala, ah le de yi di erü kpekpeke. Yi mere e ace ngü ka Me, teka ngü ka cürü ka wü ngü füh kotö ne, de.

⁷ Kpah bala, de-yi, wü komoko, ah le de yi di engbü de wü wara yi te züka kaje, de züka fingangü. Yi mere e adi ekpa ngü ewü, da efala ewü, ne de. Fanü fanü, wazi ewü baka nda-yi, nda ma. Amba Me küwa ewü eyi, teka *züka maguma ye, kpah baka te engu küwa yi. Ah le de yi di engbü tundu de ewü, ereke areke de züka fingangü, teka fü Me adi eje gba ka-yi ereke areke.

Dene mene ngü te ma le amala fü yi 'buru

⁸ Wü di enga wüna, ah le de yi di engbü de wü bu yi ereke areke, de fingangü ka-yi biringbö. Ah le de yi di ewu cingga wü bu yi, kpah da ele te-yi esüka yi, de maguma yi 'buru. Yi mere e adi eo ngü ka-yi memere de. ⁹ Te gara kpara mere siti ngü fü mü la, mü mere e alügü na siti ngü la fefe na de. Te kpara soko mü la, mü mere e asoko engu kpah de. Mü du, mü mala züka ngü fefe na, angü dela eyi ngü te Me le de mü

* **3:6** 3:6 Sara ta de wara Abarayama. Mü ena amaka ngü ka Sara gbü Gina Ngü 12-23.

di emere. Te mü mere bala, Me ena ato wazi fü mü ato fanü. ¹⁰⁻¹¹ Ah baka ngü te wüh ba gbü *Ngari Me, gü ba, "Te mü le aküwa, angbü de tadu la, ah le de mü ce *siti wü ngü ka-mü 'buru, adu angbü emere wü ngü, te ena areke gbü jia Me. Ah le de mü ce ngü ka di-ngü, mü mere e asu wu eküte wü bu mü kpah de. Mü to te-mü, teka adi engbü mbi de wü bu mü, de gu maguma. ¹² Kükürü de, angü Me ngbü eceka kpi fütanga mene wü kpara, te ewü ngbü emere ngü ereke areke gbü jia ye ne, fü engu angbü ejé gba ka-ewü. Amba teka mene wü kpara, te ewü ngbü nda-wü fi bü da emere siti ngü ne, Me le ngü ka-ewü nda de."†

*Dene cïnga te yi ena azü, teka züka wü ngü,
te yi ngbü emere*

¹³ Wü di enga wüna, ah le de yi di eo to yi 'buru, teka adi emere züka wü ngü, te ena angbü ereke gbü jia Me. Te yi mere bala, gara kpara te ena amere yi esiti, gbü ngü la, nda ma. ¹⁴ Anga te yi ngbü ezü cïnga, teka züka wü ngü te yi ngbü emere la, ah le de yi ngbü de tadu! Angü Me ena ato wazi fü yi me-ye. Yi mere e akpe cürü de. Yi fi nga ngü kpah de. ¹⁵ Yi di egbo nga iři Yesu emaguma yi, angü engu de Miri ka-yi. Ah le de yi reke te-yi, angbü nzo, angü wü kpara ena ayi-ta yi, teka si-ngü de te yi to maguma yi di fü Yesu ne, gü ba, "Yi ngbü eo to yi teka ngü ka Yesu, neh teka ne?" Te di bala, ah le de yi ngbü de züka ngü gömö yi, te yi ena alügü fü ewü.

† **3:12** 3:12 Mü ena amaka ngü la gbü Ci ka wü Davidi 34:12-16.

Ah le de yi di elügü ngü fü ewü ferrre, de züka fingangü. ¹⁶ Fü yi angbü fi bü emere wü ngü te reke areke gbü jia Me. Angü wü gara kpara ladü, te ewü ngbü efala nih, da emala ambala'ba eküte nih, gü ba, nih, te nih di de wü kpara ka Yesu ne, nih de siti wü kpara. Amba te yi ngbü fi bü da emere züka ngü la, jia ewü ena avi, fü ngü adu anza gömö ewü. ¹⁷ Amba, te wüh to cïnga te yi, zu bü teka züka wü ngü ka-yi la, ngü ma, ngü ka-yi ena areke gbü jia Me. Amba te yi mere *siti ngü, fü ewü ato cïnga te yi teka ngü la, ngü la ena adi de siti ngü gbü jia Me afa sü. Angü mazü cïnga teka züka ngü reke me-ye, da engu te mü ena azü cïnga teka siti ngü ne.

¹⁸ Fanü fanü, ah le de yi fi la nga ngü ka Yesu Kurisito. Engu ngbü ta emere ka-ye fi bü züka wü ngü, fü ewü ayia ato mere cïnga tete, teka züka ngü kaka la. Fü ah ayia akpi, teka aküwa nih, gbü *siti ngü ka-nih, angü ngü ka-nih ta gbü jia Me esiti fa sü. Te di bala, fü Yesu ayia akpi afa nih gbü siti ngü la, teka fü nih afü maguma nih, adu ara fü Me. Wüh mörö bü küte Yesu, amba *Nzila Wazi Me du zükü engu gbü kpi la eyi. Ah ti adu akpi tïne de. ¹⁹ Kpah bala, fü Nzila Wazi ka Me ayia ato wazi fü Yesu, teka de ah nü agbü sü, te kuru wü kpara, te ewü kpi akpi, ngbü tete gbü ku. Fü ah ayia amala ngari Me fü kuru wü kpara la. ²⁰ Dela wü kpara ta gügü, gbü wü laki ka mere kundu nih, *Nüwa, te ewü le ngü ka Me de ne. Angü gbü sïkpï ta te Nüwa ngbü egoro *zabu ka-ye tete, Me ngbü ta de gu maguma, teka ace lö-ra fü wü kpara la, de wüh fü maguma wü, amba wüh le nda-wü de. Te di bala, ah ta bü

wü kpara ngbee 'bajena, wü Nüwa de wü di ye, te ewü küwa esaka mere siti ngu, ta te si füh kotö 'buru ne.^{‡ 21} Ngu te si la, ah ge baka ngu, te wüh to *babatiza di fü yi, teka fü yi aküwa. Angü ngu la, ah baka kükürü ngu, te yi ngbü ezürü küté yi di ne, nda de. Si-ngü la, ah teka asere fü wü kpara, gü ba, yi to maguma yi eyi fü Me, teka fü yi aküwa, teka ngü ka Yesu Kurisito, te zükü gbü kpi ne. ²² Angü Yesu togo eyi agbü sü ka Me agbü kpi. Engu ngbü engbü ka-ye füh kpökpö, gbü kokpa ka Me, baka miri. Engu ngbü gbü nzö wü kpara 'buru, wü *malayika ka Me, wü muruyi, siti wü di enga me, de wü miri ka-wü kpah 'buru.

4

Dene ngü te yi ena ao to yi teka adi emere

¹ Wü di enga wüna, yi fi la nga mere cïnga, te Yesu zü füh kotö ne. Te di bala, yi i maguma yi gö! de yi rü kpekpeke. Ah le de fingangü ka-yi di kpah baka nda Yesu, angü wüh ena ato cïnga te yi kpah baka nda-ka. Angü te yi zü cïnga füh kotö sene la, ah esiti de, angü yi küwa gbü ku ka *siti ngü eyi. ² Te di bala, ah le de yi ce gümü siti wü ngü de füh kotö ne asidi, teka fü yi angbü fi bü da emere mene wü ngü, te ena adi ereke gbü jia Me, te nga wü sïkpï 'buru, angü yi la ladü de jia yi füh kotö sene. ³ Ta te enga gina, o yi to maguma yi fü Me la de ne, yi ngbü tane emere wü ngü ka lümu, baka te yi

^{‡ 3:20} 3:20 Mü ena amaka ngü ka Nüwa gbü Gina Ngü 6 - 9.

ngbü ele. Angü yi ngbü ta emere waza bü fa fa fa, da enzönzö wü fi, eküya di, teka angbü elolo wü siti bï di. Kpah bala, yi ngbü kpah emere gele ka faranda ka wü kundu yi, kpah baka mene wü kpara, te ewü le ngü ka Me de ne. Amba enatikine, ah le de yi ce wü ngü la asidi, angü yi tïne eyi de wü kpara ka Yesu. ⁴ Fanü fanü, wü diri wü awuba yi, te ewü le ngü ka Me de ne, ngü la ena adi gbü jia ewü esiti. Angü titïne, yi le adu angbü emere siti wü ngü ka lümü baka ewü nda-yi tïne de. Te di bala, wüh ngbü efala yi teka ngü la. ⁵ Amba nda-yi, yi mere e afi nga ngü ka-ewü la nda-yi de, angü wüh ena akoro te gara engagira Me, fü Me ayi-ta ewü, teka wü siti ngü ka-ewü la. Angü gbü *adu sïkpï, Me ena aye süka ngü ka wü kpara 'buru, mene ewü de te ewü di la ezükü, bete mene ewü de te ewü kpi eyi ne. ⁶ Dela si-ngü te Yesu mala ngü ka Me di, kpah cu fü mene wü kpara, de te ewü kpi eyi akpi ne. Ngü ma, baka te küte ewü kpi kpah eyi, baka nda wü gara kpara 'buru ne, kuru ewü ena aküwa kpah aküwa agbü sü ka Me agbü kpi, fi mere badi.

⁷ Wü di enga wüna, adu sïkpï koro eyi gbamari. Te di bala, ah le de yi ceka te-yi mbi. Yi di engbü de züka fingangü gbü nzö yi, teka fü yi adi eku gba fü Me ereke areke. ⁸ Mere kpeke ngü, te ena areke te Me, afa wü gara ngü di 'buru le, ah de ngü te yi ena adi ele te-yi esüka yi de maguma yi biringbö. Angü te yi ngbü ele wü bu yi la, yi ena adi kpah eborø siti ngü ka-ewü. ⁹ Teka wü bu yi, wü kpara ka Yesu, te ewü ena angbü ekoro kpaka yi, baka wü ngba ne, ah

le de yi di eza ewü agba yi, gbü mürü, de mere tadu.

¹⁰ Me to wazi eyi fü yi 'buru, teka fü yi adi emere tima ka-ni di, te wü kaje kpikpi ye kpikpi ye. Ah le de yi di eto te-yi 'buru, adi emere tima te engu to fü yi la, teka adi eto wazi fü wü bu yi, baka te Me ngbü ele. ¹¹ Te mü ngbü eri wü kpara de ngari Me la, ah le de mü di emala fi bü mene ngü, te Me ngbü esere fü mü me-ye. Te tima ka-mü nda-ye, teka adi ele ta-ngü te wü bu mü la, ah le de mü mere tima la de maguma mü 'buru, te nga wazi de te Me to fü mü la. Ah le fü yi angbü emere fi bü wü züka ngü, teka fü wü kpara angbü egbo nga iri Me, teka ngü ka Yesu Kurisito. Ah le de nih di egbo nga Me, da ecu ngüngü na fi mere badi, angü engu de mere kpeke mürü wazi. Ah di bala.

Dene kpah gara ngü ka cinga, te ena amere wü kpara ka Yesu

¹² Wü di enga wüna, te yi maka mere cinga, teka ngü ka Yesu la, ngü la mere e aga gbü jia yi afa sü de. ¹³ Amba ah le de yi ngbü de mere tadu, kükürü de, angü Yesu Kurisito maka cinga ta kpah baka nda-yi la. Te di bala, yi ena amaka mere tadu te gara, gbü sükpi te Yesu Kurisito ena adu akoro fuh kotö sene tete, de mere wazi ye. ¹⁴ Te wüh soko mü teka ngü ka Yesu Kurisito la, ah de züka ngü, angü ngü la ngbü esere, gü ba, wazi ka *Nzila Wazi Me ladü emaguma mü. ¹⁵ Amba, te wüh to kuru te mü, teka te mü mere siti ngü, anga mü zi e, anga mü mörö kpara, anga mü ngbü eri gbü ngü ka wü kpara, de wüh di

emere baka fingangü ka-ni la, ngü la tĩ nda de.
16 Te wüh to cïnga te yi, teka ngü ka Yesu Kurisito la, yi mere e angbü de lümü de. Yi di egbo nga ïrï Me, angü wüh ena awu, gü ba, yi de wü kpara ka Yesu Kurisito, teka ngü la.

17 *Adu sïkpi te Me ena akolo lïya ka wü kpara tete, koro eyi gbamari. Engu ena akolo ngü ka wü kpara ka-ye te enga gina. Amba teka mene wü kpara, te ewü le ngü kaka de ne, ngü ka-ewü ena adi baye? Ah ena adi de mere siti cïnga!
18 Baka ngü te wüh ba gbü *Ngari Me ta gügü, gü ba, "Ah ena adi kpekpeke fü züka wü kpara, te ewü ena amaka *küküwa, angü wüh ena azü cïnga feke. Amba, teka mene wü kpara, te ewü le ngü ka Me de ne, wüh tĩ aküwa kpo fi de."*

19 Dela ngü te ma le amala fü yi, te Me ce mba yi, de yi zü cïnga teka ngü ka Yesu Kurisito la, ah le de yi to maguma yi 'buru fefe, de yi ngbü fi bü da emere züka wü ngü, angü toto tĩ aïri te yi de.

5

Dene ngü te ma le amala fü yi, wü kovo ka Me

1 Wü di enga wüna, ma kpah de mere *kovo ka Me baka yi. Ma wu cïnga te wüh to eküte Miri Yesu Kurisito ne, cu de jia ra. Nih ngbü 'buru eo jia nih eküte Yesu, angü engu ena adu akoro füh kotö sene de mere wazi ye. Engu ena ato kpah wazi fü nih, wü kpara ka-ye, gbü sïkpi la. **2** Te di eyi bala ne, ma ngbü emala fü yi, wü mere kpara, kpekpeke, gü ba, ah le de yi ceka

* **4:18** 4:18 Mü ena amaka ngü la gbü buku ka Ngü Mani 11:31.

kpii fütanga wü *kpara ka Yesu mbi mbi mbi. Angü wüh baka wü kambiliki, te Me to ewü eyi esaka yi, teka fü yi adi eceka kpii fütanga ewü. Yi mere e amere tima la de maguma yi 'basu 'basu de. Yi mere tima la de tadu, angü Me to tima la fü yi cu me-ye, de yi di emere. Yi mere e angbü de gümü jiase de. Amba ah le de gümü wü kpara ka Yesu la di emere yi me-ye, teka fü yi adi eceka kpii fütanga ewü ereke areke. ³ Yi mere e angbü gbü nzö wü kpara ka Yesu la de wazi de, angü Me to ewü me-ye esaka yi. Yi di erii ewü ferrre. Yi di kpah fi bü emere züka wü ngü, te nga wü sïkpi 'buru, teka fü ewü awu züka kaje te yi ngbü emere la, fü ewü adi emere kpah bala. ⁴ Te yi mere bala, Yesu, te di de mere kpara kanih ne, ena ato mere wazi fü yi, te ti anza de, gbü sïkpi te engu ena adu akoro tete.

*Dene ngü te ma le amala fü wü kpara ka Yesu
'buru*

⁵ Teka ngü ka-yi, wü ka'dörö, ah le de yi di eje rürii ka wü mere kpara ka-yi. De-yi, wü *kpara ka Yesu 'buru, ah le fü yi adi eo ngü ka-yi kötö, da ele ta-ngü te wü bu yi ferrre. Angü wüh ba ta eyi gbü *Ngari Me, gü ba, "Te mü ngbü ecu ngü mü la, Me ti ale ngü ka-mü nda de. Amba te mü nda'ba te-mü fefe, baka mürü cïnga la, Me ena ato wazi fü mü, teka *züka maguma ye."* ⁶ Te di bala, ah le de yi füwa te-yi engagira Me, angü engu ti eyi ato wazi fü yi gbü sïkpi ka-ye, te engu le me-ye. ⁷ Yi mere e asiti fingangü ka-yi, angbü

* **5:5** 5:5 Mü ena amaka ngü la gbü buku ka Ngü Mani 3:34.

de cïnga teka wü e, de. Yi ce wü ngü la 'buru esaka Me, angü engu tî eyi aceka kpï fütanga yi me-ye.

8 Yi rü kpekpeke da ecii sü! Angü vügü ka-yi, *Satana, ladü gbamari. Engu ngbü endondoro, da engböngbö de gba, baka mere moko kami, te ngbü egiri nü azoro, azü. **9** Yi mere e akpe cürü Satana de. Yi i maguma yi gö! de yi rü kpekpeke gbü ngü ka Yesu. Baka te wüh ngbü eto mere bi cïnga te yi, teka ngü ka Yesu ne, yi mere e ace ngü ka Yesu de. Angü wü di enga ni yi, wü kpara ka Yesu, gbü wü sü füh kotö ne 'buru, ngbü kpah ezü cïnga efa sü baka nda-yi la. **10** Yi rü kpekpeke, da etüka te-yi gbü wü cïnga la. Angü, fütanga sïkpï mba cukü'daye, Me ena adu aküwa yi gbü ngü la, teka züka maguma ye. Angü Me fe yi me-ye, teka fü yi aküwa fi mere badi, agbü sü ka-ye, agbü kpï, teka ngü ka Yesu Kurisito. Me ena areke ngü ka-yi kpah 'buru me-ye. Engu ena ato wazi fü yi, teka fü yi arü di kpekpeke. **11** Ah le de nih gbo nga iři Me, angü engu de Mere Miri ka-nih me-ye, fi mere badi! Ah di bala.

Dene adu ngü ka-ra

12 Dela mba enga ngü, te ma ba, tima fü yi, teka ato wazi fü yi. Enga wüna, Sîlivanü,[†] te di de züka kpara ka Yesu ne, ah le ta-ngü te ra, da eba köcökpa ne me-ye. Ma ngbü emala fü yi kpekpeke, gü ba, ngü ka Yesu ne, ah de zu ngü ka Me, te engu to fü nih, teka *züka maguma ye. Ah le de yi rü kpekpeke gbü ngü la.

[†] **5:12** 5:12 Wü gara kpara ngbü eї iři Sîlivanü ne, gü ba, Sîla.

13 Wü kpara ka Yesu agbü *Rüma kpakine‡ to mandï fü yi. Mbarase ka-ra, Marako, to kpah mandï fü yi. **14** Yi to kpah mandï fü wü kpara 'buru, da efaka te-yi, de züka maguma yi, te iři Miri Yesu.

Me di de yi, de ah to gu ngü fü yi, gbü ngü ka Yesu Kurisito.

Wü di enga wüna, dela adu ngü te ma le amala fü yi, ah bala. De-ra Petero.

‡ **5:13** 5:13 Gbü wü gara buku, wüh ba iři *Babilona, angü ngü ka wü kpara ka Rüma, gbü wü re la, ta kpah baka ngü ka wü kpara ka Babilona.

**To Ngü Mürü ka Me bete Gina Ngü (S Sudan)
Mündü: To Ngü Mürü ka Me bete Gina Ngü (S
Sudan) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Mündü)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

9787304f-bc80-5421-9b63-c767eb819b6f